

Sotheby's: Πάει την Ελλάδα στα δικαστήρια για ένα χάλκινο ειδώλιο αλόγου - Τι απαντάει το ΥΠΠΟΑ

/ [Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός](#)

Ο οίκος δημοπρασιών Sotheby's πάει το ελληνικό υπουργείο Πολιτισμού στα δικαστήρια, για την ιδιοκτησία ενός αρχαίου ελληνικού χάλκινου αλόγου, σε μια εξαιρετικά ασυνήθιστη νομική απόπειρα του οίκου να «αποσαφηνίσει τα δικαιώματα των νόμιμων ιδιοκτητών» εν μέσω της αύξησης των απαιτήσεων από τις χώρες προέλευσής τους.

Newsroom

Σύμφωνα με τους Financial Times, η αγωγή κατατέθηκε σε δικαστήριο της Νέας Υόρκης την Τρίτη, από τον οίκο δημοπρασιών και τους ιδιοκτήτες του ειδωλίου, την οικογένεια των εκλιπόντων συλλεκτών Χάουαρντ και Σαρέττα Μπάρνερτ, οι οποίοι αγόρασαν το 1974 το χάλκινο ειδώλιο αλόγου. Θεωρείται πως είναι η πρώτη φορά που ο οίκος δημοπρασιών ασκεί αγωγή εναντίον μιας κυβέρνησης.

Το αγαλματίδιο, που χρονολογείται από τον όγδοο αιώνα π.Χ. και εκτιμάται από 150.000 έως 250.000 δολάρια, θα δημοπρατούνταν από τον οίκο Sotheby's στη Νέα Υόρκη στις 14 Μαΐου με άλλα γλυπτά από τη συλλογή των Μπαρνέτ. Ένα από τα σημαντικότερα αντικείμενα της δημοπρασίας, το ειδώλιο του αλόγου από την γεωμετρική Περίοδο, εμφανίστηκε στο εξώφυλλο του καταλόγου.

Μια ημέρα πριν από τη δημοπρασία, το υπουργείο Πολιτισμού της Ελλάδος απέστειλε στον δημοπράτη επιστολή ζητώντας να αποσύρει το χάλκινο αγαλματίδιο από τον κατάλογο και να βοηθήσει με την επιστροφή του στην

Ελλάδα.

Στην επιστολή, που είδαν οι Financial Times, το υπουργείο δήλωσε πως δεν υπάρχει τίποτα στα αρχεία του που να αναφέρει ότι το αντικείμενο «έχει φύγει από την χώρα με νόμιμο τρόπο» και επιφυλάσσεται του «δικαιώματος να λάβει τα απαραίτητα νομικά μέτρα» για τον επαναπατρισμό του. Το άλογο είχε εμφανιστεί στα αρχεία του Ρόμπιν Σάιμς, ενός Βρετανού εμπόρου τέχνης, ο οποίος αργότερα κατηγορήθηκε ως οργανωτής μεγάλου κυκλώματος αρχαιοκαπηλίας, αναφέρει η αγωγή του οίκου Sotheby's.

Ο οίκος δημοπρασιών απέρριψε τους ελληνικούς ισχυρισμούς, επισημαίνοντας την πώληση του αλόγου το 1967 σε δημοπρασία της Ελβετίας προτού περάσει στα χέρια του Σάιμς και στη συνέχεια στη συλλογή των Μπάρνετ. Παρ' όλα αυτά, έβγαλε το αγαλματίδιο από την δημοπρασία την τελευταία στιγμή, δεδομένου ότι η ύπαρξη αυτού του ισχυρισμού έπληττε την εμπορευσιμότητά του.

Υποστηρίζοντας πως η Ελλάδα δεν είχε δικαίωμα να παρέμβει στην πώληση και δεν μπορούσε να παρέχει πληροφορίες σχετικά με το πότε ή από ποιον είχε κλαπεί ή απομακρυνθεί από την χώρα, ο οίκος είπε ότι ζητά από το δικαστήριο «να διευκρινίσει τα δικαιώματα των νόμιμων ιδιοκτητών αρχαίων έργων τέχνης και την προστασία των πελατών έναντι αβάσιμων ισχυρισμών».

Είναι εξαιρετικά ανορθόδοξο για οίκους δημοπρασιών να διεκπεραιώνουν τέτοιες διαφορές στις δικαστικές αίθουσες. Σε προηγούμενες περιπτώσεις αμφισβητούμενης προέλευσης, οι ιδιοκτήτες και οι οίκοι δημοπρασιών θα απέσυραν ένα αντικείμενο από τον κατάλογο και ανίκανοι να το πουλήσουν σε κάποιον άλλον αγοραστή, θα διαπραγματεύονταν πίσω από κλειστές πόρτες με την χώρα που κατηγορεί για κλοπή του έργου.

Ωστόσο, η κίνηση αυτή της Ελλάδας υπογραμμίζει την επιθετικότερη επιδίωξη πολιτιστικών αντικειμένων από αρχαιολογικά πλούσια έθνη την τελευταία δεκαετία, με την Ιταλία, την Αίγυπτο, την Ελλάδα, την Τουρκία και πιο πρόσφατα την Κίνα να είναι όλο και πιο πρόθυμες να παρέμβουν στις συναλλαγές στην αγορά έργων τέχνης.

Η προέλευση των αρχαίων αντικειμένων είναι συχνά απρόσβλητη, αλλά ένας πρακτικός κανόνας που χρησιμοποιείται από τους εμπόρους, τους δημοπράτες και τα μουσεία είναι ότι πρέπει να εγείρει ερωτήματα κάθε περίπτωση αντικειμένου που δεν έχει σαφές ιστορικό ιδιοκτησίας πριν από το 1970, έτος σύμβασης της Unesco για την εμπορία κλεμμένων αντικειμένων.

Η οικογένεια Μπαρνέτ πάντως ανέφερε σε δήλωσή της: «Οι γονείς μας ήταν

παθιασμένοι συλλέκτες που πέρασαν δεκαετίες δημιουργώντας μια εκτεταμένη και ποικίλη συλλογή. Κάθε αντικείμενο που εισήλθε στη συλλογή τους, συμπεριλαμβανομένου αυτού του αρχαίου χάλκινου ειδωλίου, αγοράστηκε με καλή πίστη».

Η απάντηση του ΥΠΠΟΑ

«Το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού αναμένει να του γνωστοποιηθεί η αγωγή του Sotheby's και της οικογένειας Howard και Saretta Barnet και θα λάβει όλα τα αναγκαία μέτρα για την προάσπιση του δημοσίου συμφέροντος».

Τα παραπάνω τονίζει, σύμφωνα με πληροφορίες του ΑΠΕ-ΜΠΕ, το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού με αφορμή το δημοσίευμα των Financial Times, που μεταξύ άλλων αναφέρει ότι ο οίκος δημοπρασιών Sotheby's άσκησε αγωγή εναντίον του ΥΠΠΟΑ επειδή διεκδίκησε ένα αρχαιοελληνικό χάλκινο ειδώλιο αλόγου που επρόκειτο να δημοπρατηθεί.

Σύμφωνα με το δημοσίευμα, η νομική αυτή ενέργεια κατατέθηκε την Τρίτη σε δικαστήριο της Νέας Υόρκης από τον οίκο και τους ιδιοκτήτες του έργου, την οικογένεια των εκλιπόντων, Howard and Saretta Barnet, οι οποίοι αγόρασαν το ύψους 14 εκ. χάλκινο ειδώλιο το 1973. Θεωρείται, μάλιστα, ότι πρώτη φορά ο οίκος δημοπρασιών προβαίνει σε τέτοια κίνηση εναντίον μιας κυβέρνησης.

Το ειδώλιο, που χρονολογείται στον 8ο αιώνα π.Χ., έχει εκτιμηθεί μεταξύ 150.000 και 250.000 δολαρίων και επρόκειτο να δημοπρατηθεί από τον Sotheby's στη Νέα Υόρκη, στις 14 Μαΐου, μαζί με άλλα αντικείμενα από τη συλλογή των Barnet. Μάλιστα, κοσμούσε το εξώφυλλο του σχετικού καταλόγου.

Σύμφωνα πάντα με το δημοσίευμα, μια μέρα πριν από τη δημοπρασία, το ελληνικό υπουργείο Πολιτισμού έστειλε επιστολή στον δημοπράτη που απαιτούσε να αποσύρει το αντικείμενο και να βοηθήσει για την επιστροφή του στην Ελλάδα, καθώς δεν υπάρχει τίποτα στα αρχεία του που να δείχνει πως το αντικείμενο βγήκε νόμιμα από τη χώρα, καθώς και ότι επιφυλάσσεται του δικαιώματος να λάβει τα απαραίτητα νομικά μέτρα για τον επαναπατρισμό του.

Πηγή: dikaiologitika.gr